Digitaalinen yrittäjyys muuttaa liiketoimintaa

7.11.2019

Yrittäjyyttä ja yrittäjämäistä asennetta tarvitaan yhteiskunnassamme yhä enemmän. Perinteisen yrittäjyyden rinnalle on viime vuosina noussut uusia yrittäjyyden muotoja ja tapoja. Myös nuorten kiinnostus yrittäjyyteen on kasvamassa, joka kolmas korkeakouluopiskelijoista haluaisi yrittäjäksi. (Suomen Yrittäjät 2019) Digitalisaatio on muuttanut ja tulee muuttamaan liiketoimintaa verkossa myös tulevaisuudessa. Yrittäjien, niin aloittavien kuin jo liiketoimintaa harjoittavien, tulisikin hyödyntää uuden teknologian voima, joko luodakseen uutta tai kehittääkseen vanhaa. Tänä päivänä yrittäjyys ja vaikuttaminen verkossa ovat yksi tehokkaimmista tavoista saavuttaa ihmisiä ja sitä kautta muuttaa maailmaa.

Digitaalisesta yrittäjyydestä tai digitaalisesta yrittäjästä voidaan puhua, jos ostat tai myyt tuotteita tai palveluita verkossa, bloggaat, vaikutat tai luot digitaalista sisältöä esimerkiksi sponsoroiduista tuotteista tai palveluista. Digitaalisten kirjojen ja valmennusten määrä on kasvanut hurjasti viime vuosina. Myös videobloggaus ja tubetus, virtuaaliset assistenttit ja digitaalisen markkinoinnin toimistot ovat lisääntyneet verkossa. Mikäli sinulla on liiketoimintaa, joka tapahtuu verkossa, olet digitaalinen yrittäjä.

Digitaalinen yrittäjyys luo pohjaa talouskasvulle

Euroopan komissio (2015) määrittelee digitaalisen yrittäjyyden uusien liiketoimintamallien luomiseksi ja jo olemassa olevan liiketoiminnan muuttamiseksi kehittämällä uutta digitaalista tekniikkaa ja tai tällaisen tekniikan uutta käyttöä. Monissa maissa, mukaan lukien kaikki Euroopan unionin jäsen valtiot, pitävät digitaalista yrittäjyyttä yhtenä peruspilarina talouskasvulle, uusien työpaikkojen luomisella ja innovoinnille. Zhao & Collier (2016) väittävät, että kansakunnan digitaalinen yrittäjyyskyky riippuukin suurelta osin digitaalisesta yrittäjyyskäyttäytymisestä, kulttuurista ja strategioista sekä vahvasta innovaatioekosysteemistä, jossa maan hallitus, teollisuus, yritykset, koululaitokset ja kansalaisjärjestöt toimivat yhdessä. Digitaaliseen yrittäjyyteen tarvitaankin kokonaisvaltaista lähestymistapaa kuin vain yksittäisen verkkokaupan tarkastelua.

Amerikkalaisen Digital Commerce Instituten (2019) mukaan digitaaliset yrittäjät ovat yrittäjiä, jotka ovat keskittyneet yksinomaan digitaaliseen kaupankäyntiin, ja digitaalinen kaupankäynti on osa sähköistä kaupankäyntiä, jota käytetään rajaamaan yrityksiä, jotka luovat digitaalisia tuotteita ja palveluita, joita markkinoidaan, toimitetaan ja tuetaan täysin verkossa. Esimerkkejä digitaalisen kaupan tuotteista ovat e-kirjat, verkkokoulutus, jäsensivustot, ladattavat ohjelmistot, web-hosting ja ohjelmistot palveluna (software as a service).

Digitaalinen tekniikka mahdollistaa jakamistalouden kasvun

Talouden siirtyminen kohti digitaalista aikakautta määrittelee yrittäjyyden syntymisen, joka perustuu sellaisiin tekijöihin ja ominaisuuksiin, jotka eroavat toisistaan vakiintuneista pelisäännöistä. Nämä muutokset paljastavat joukon mahdollisuuksia yrityksille, jotka pystyvät mukautumaan digitaalitekniikan leviämiseen liittyvistä uusissa parametreissa ja toiminnallisuuksissa. Uusien ekosysteemien luominen digitaaliseen käynnistykseen on monimutkainen ja vaivalloinen tehtävä, joka edellyttää turvallista ja asiantuntevaa ohjausta sekä monien paikallisten toimijoiden aktiivista osallistumista. Tämä vaatii myös päätöksentekijöiltä paljon. Digitaalinen yrittäjyys vaatii päätöksentekijöiltä tukea, jotka edistävät uusien digitaalisella alalla toimivien startup-yritysten syntymistä ja toisaalta vaalimaan jo olemassa olevien yritysten skaalaamisen ja kehittämisen. (Thomas ym. 2019)

Digitaalisuudesta ja teknologiasta on tullut uusi taloudellinen ja sosiaalinen voima, joka muuttaa perinteisiä liiketoimintamalleja, strategioita, rakenteita ja prosesseja. Digitaalista yrittäjyyttä, joka keskittyy luomaan uusia yrityksiä ja muuttamaan jo olemassa olevia yrityksiä kehittämällä uutta digitaalista teknologiaa tai niiden uutta käyttöä, pidetään monien maiden kriittisenä pilarina talouskasvulle, työpaikkojen luomiselle ja innovoinnille. Erilaiset digitaaliset tekniikat ovat mahdollistaneet myös jakamisen talouden kasvun, yhdistäneet omistajat ja käyttäjät ja häirinneet jo jonkun verran yritysten ja asiakkaiden aiempaa vuorovaikutusta. (Baierl ym. 2016)

Digitaalisuus ja teknologia helpottavat yrityksen perustamista verkossa monella tapaa, koska se luo mahdollisuuksia mutta myös uudenlaisia haasteita yrittäjille. Digitaalisuus helpottaa uusien tuotteiden ja palveluiden luomista ja saamista potentiaalisten asiakkaiden käsiin, koska digitaalisen yrittäjän pelinkenttänä on koko maailma 24/7. Digitaalisen yrittäjyyden etuja ovat alhaiset aloituskustannukset, valtava digitaalinen työkalupakki, joka on käytössä vain muutamalla napin painalluksella sekä tietysti yrittäjän vapaus. Digitaalisuus mahdollistaa työskentelyn missä ja milloin tahansa. Mitä enemmän liiketoimintaa automatisoidaan, sen tehokkaammin ja nopeammin voidaan työskennellä. Asiakas ostaa siltä, joka helpoimmin tai nopeammin ratkaisee hänen ongelmansa.

Digitaaliset yrittäjät joutuvat kilpailemaan potentiaalisten asiakkaiden huomiosta verkossa ja ponnistelemaan kovasti sen eteen, että he pystyvät pitämään liiketoimintansa turvassa verkossa vaanivilta vaaroilta. Digitalisaatio ei tule myöskään poistamaan perinteisiä yrittäjyyden huolia, kuten sitä, että yrittäjän tulee osata hoitaa suurin osa liiketoimintansa osa-alueista ja tehdä kaikki itse, kuten markkinointi, kirjanpito, PR ja myynti. Ajan saatossa palveluita voi kuitenkin ostaa myös oman yrityksen ulkopuolelta helpottaakseen omaa työurakkaansa.

Digitalisaatio muuttaa toimialoja

Yhä useammat ihmiset osallistuvat tietojen, taitojen ja tavaroiden jakamiseen ja vaihtoon. Jakamistalous on yksi aikamme ilmiöistä, joissa on taloudellisen puolen lisäksi myös vahva sosiaalinen merkitys. Sosiaalisella puolella on suurempi kysyntä asiakkaiden keskuudessa kuin yrittäjien. Yhä digitalisoituneempi ympäristö on

johtanut muuttuneeseen elämäntilanteeseen, jolle on ominaista kaupungistuminen, avoimuus uusille ratkaisuille, muuttuneet työtilanteet ja uudet ajattelutavat. (Richter ym. 2017)

Digitalisaatio tulee muuttamaan jatkossakin useita toimialoja ja jotkin niistä tulevat jopa katoamaan. Esimerkiksi tulevaisuudessa kustantajia ei välttämättä tarvita enää, koska kirjailijat markkinoivat omia tuotoksiaan sähköisiä kanavia pitkin verkossa. Kirjakaupat muuttavat verkkoon ja jatkossa tarjoavat sähköisiä teoksia, jotka ovat ostettavissa ja luettavissa missä vain ja milloin vain.

Palvelujen määrä kasvaa

Digitaaliset yrittäjät luovat digitaalista arvoa hankkimalla, käsittelemällä ja levittämällä digitaalista tietoa. Jos digitaalista yrittäjyyttä tarkasteltaisiin ainoastaan tietojenkäsittelyn näkökulmasta, tarjoaisi se vain mikrotason lähestymistavan aiheeseen. Digitaalisen yrittäjyyden yhteiskunnallinen merkitys tulee näkymään erityisesti palvelujen lisääntymisellä. Esimerkiksi jääkaapit tulevat lähettämään tulevaisuudessa viestin kauppaan sen sisällön puutteista, jonka jälkeen täydennyslähetys saapuu kotiovelle haluttuna ajankohtana.

Viimeksi kuluneen vuosikymmenen aikana digitalisoituminen on muuttanut yrittäjyyden luonnetta sekä yrittäjyysmahdollisuuksien että niiden toteuttamistapojen suhteen. Poliittiset päättäjät tarvitsevat riittäviä mittareita digitaalisen yrittäjyyden seuraamiseksi varmistaakseen uuden tuottavuuspotentiaalin täysimääräisen hyödyntämisen talouskasvun ja yhteiskunnallisen hyvinvoinnin hyödyksi. Digitaalisen yrittäjyyden mittaushaaste on itse ilmiön läpäisevä luonne, johon ei voida tarttua yksilötason yrittäjyyden laskentaperusteisiin ja toimenpiteisiin. Siksi on tärkeä seurata niitä olosuhteita, jotka asettavat yrittäjien liiketoimintaympäristö eri EU-maissa. Eurooppalainen digitaalisen yrittäjyyden indeksi (EIDES) vastaa mittaushaasteeseen arvioimalla puitteet ja järjestelmäolosuhteet. (Autio ym. 2018)

Digitaalisen teknologian kehitys johtaa muutoksiin olemassa olevissa liiketoimintamalleissa ja uusien luomiseen, uusien tuotteiden ja palveluiden tuomiseen markkinoille sekä liiketoimintaprosessien tehokkuuden lisääntymiseen ja siten yritysten kilpailukyvyn lisäämiseen. Tämä kehitys heijastuu myös paikallisen ja kansallisen talouden kilpailukyvyn lisääntymiseen. Nykyisten talouksien muutos digitaaliseksi on merkittävä tilaisuus paikallisen ja kansallisen talouden nopeutetulle kasvulle, jonka veturina ovat pienet ja keskisuuret yritykset. (Turuk 2018)

Digitalous kasvaa Euroopan unionissa paljon nopeammin kuin muu talous, mikä johtaa uusien työpaikkojen luomiseen ja Euroopan talouden digitaalisen muutoksen jatkumiseen. Maiden tulisikin tunnistaa digitaalitekniikan kehittämisen mahdollisuudet ja niiden vaikutukset liiketoimintaan. Valtioiden tehtävänä on varmistaa korkealaatuinen lainsäädäntö ja infrastruktuuriympäristö digitaalisen liiketoiminnan kehittämiselle, edistää digitaalisten työpaikkojen kehittämistä, vahvistaa rahoitusvälineitä, joilla on tarkoitus rahoittaa olemassa olevan yrityksen digitalisointia tai uusien yritysten kehittämistä teknologiapohjaista yritystä ja edistämään digitaaliteknologian merkitystä. Digitaalisen teknologian vaikutus liiketoimintaan on väistämätöntä ja yrityksille on elintärkeää hyväksyä nousevat markkinaolosuhteet ja dynaaminen liiketoimintaympäristö tai investoida liiketoiminnan digitalisointiin ja uuden teknologian integrointiin omiin liiketoimintamalleihinsa. Yritykset, jotka eivät sopeudu riittävästä digitaaliseen ympäristöön, väistämättä heikentävät omaa kilpailukykyä. (Turuk 2018)

Petra Sippola
KTT, lakiekonomi, yrittäjyyden lehtori
SeAMK Liiketalous ja kulttuuri

Kirjoittaja on tutkinut digitaalista yrittäjyyttä DigitOk-hankkeen kautta.

Kirjoittajan muita, digitaaliseen yrittäjyyteen liittyviä artikkeleita @SeAMK-verkkolehdessä:

https://lehti.app-staging.seamk.hion.dev/yrittajyys-ja-kasvu/digitaalisen-yrittajyyden-merkitys/**Lähteet:**

Autio, Erkko, Szerb, László, Komlosi, Eva & Mónika Tizberger. 2018. The European Index of Digital Entrepreneurship Systems. Publications Office of the European Union.

Autio Erkko & Heikki Rannikko. 2017. Digitalouden yrittäjyysdynamiikka ja Suomen kansainvälinen kilpailukyky. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 52/2017. Saatavana: http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79911/52_Digitalouden%20yrittajyysdynamiikka_final.pdf

Baierl, Ronny, Behrens Judith & Alexander Brem. 2019. Digital Entrepreneurship. Springer.

Richter, Chris, Kraus, Sascha, Brem, Alexander, Durst, Susanne & Clemens Giselbrecht. Digital Entrepreneurship: Innovate business models for the sharing economy. Creativity and Innovation Management 26 (3): 300-310.

Suomen Yrittäjät. 2019. Tutkimus: Joka kolmas korkeakouluopiskelijoista haluaisi valmistuttuaan yrittäjäksi. Saatavana: https://www.yrittajat.fi/tiedotteet/613632-tutkimus-joka-kolmas-korkeakouluopiskelija-haluaisi-valmistuttuaan-yrittajaksi

Thomas, Antonio, Passaro, Renate & Ivana, Quinto. 2019. Developing Entrepreneurship in Digital Economy: The Ecosystem Strategy for Startups Growth. Saatavana: https://www.intechopen.com/online-first/developing-entrepreneurship-in-digital-economy-the-ecosystem-strategy-for-startups-growth

Turuk, Mladen. 2018. The Importance of Digital Entrepreneurship in Economic Development. Croatia.

Zhao, Fang & Collier, Alan. (2016). Digital Entrepreneurship: Research and Practice.